

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2022. gada 4. janvārī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Gunārs Kusiņš un Daiga Rezevska,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 261/2021), kuru iesniedzis [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Rīgas domes 2013. gada 5. februāra saistošo noteikumu Nr. 206 „Rīgas pilsētas pašvaldības maksas autostāvvietu apsaimniekošanas un lietošanas saistošie noteikumi” 21. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. pantam, Civillikuma 1716., 1717. un 1724.¹ pantam un Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5. un 6. pantam.

2. Apstrīdētā norma noteic maksas autostāvvietas lietošanas pēcapmaksas apmēru gadījumos, kad nav veikta priekšapmaksā par tās lietošanu.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;

- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. –19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par citu normatīvo aktu vai to daļu atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām. Pieteikumā ir apstrīdēta pašvaldības saistošo noteikumu normas atbilstība augstāka juridiska spēka tiesību normām. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punkts noteic, ka persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs novietoja automašīnu Rīgas pilsētas pašvaldības maksas autostāvvietā, neveicot par to priekšapmaksu. Rīgas pilsētas pašvaldības maksas stāvvietu apsaimniekotāja Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rīgas satiksme”, pamatojoties uz apstrīdēto normu, lūdza Pieteikuma iesniedzēju veikt pēcapmaksu par maksas autostāvvietas lietošanu septiņkārsā stundas tarifa apmērā atbilstoši attiecīgajai zonas teritorijas likmei. Pieteikuma iesniedzējs neveica pēcapmaksu. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rīgas satiksme” vērsās vispārējās jurisdikcijas tiesā ar pieteikumu par pēcapmaksas parāda piedziņu no Pieteikuma iesniedzēja. Tiesa šo prasību apmierināja. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētā norma aizskar viņam Satversmes 105. pantā noteiktās tiesības uz īpašumu un neatbilst Civillikuma 1716., 1717. un 1724.¹ pantam un Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5. un 6. pantam.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja personai šādu iespēju nav.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem secināms, ka Pieteikuma iesniedzējs ir izmantojis visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību

aizsardzības līdzekļiem, jo ir iesniedzis apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas [datums] spriedumu, ar kuru apmierināta prasība par parāda piedziņu. Savukārt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas [datums] spriedums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas pirmais teikums nosaka: „Konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās.”

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai ir skaitāms no [datums], kad tika pieņemts un stājās spēkā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas spriedums. Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2021. gada 4. decembrī. Tādējādi minētais termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā un ceturtās daļas pirmajā teikumā noteiktajām prasībām.

7. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktam pieteikumā jānorāda juridiskais pamatojums. Juridiskais pamatojums Satversmes tiesas likuma izpratnē nozīmē juridisko argumentāciju, kurā pamatota apstrīdētās normas neatbilstība katrai pieteikumā norādītajai augstāka juridiska spēka tiesību normai.

Pēc Pieteikuma iesniedzēja ieskata, apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 105. pantam, jo tā paredz nesamērīgi lielu pēcapmaksas apmēru. Tāpat apstrīdētā norma neatbilst arī Civillikuma 1716., 1717. un 1724.¹ pantam un Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5. un 6. pantam.

Lai pārbaudītu, vai apstrīdētajās normās noteiktais pamattiesību ierobežojums atbilst Satversmes 105. pantam, Satversmes tiesa izvērtē, vai šis ierobežojums ir noteikts ar likumu, vai tam ir leģitīms mērķis un vai tas atbilst samērīguma principam, proti, 1) vai izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai; 2) vai nepastāv personu pamattiesības mazāk ierobežojoši (saudzējošāki) līdzekļi; 3) vai labums, ko iegūs sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām un likumiskajām interesēm nodarīto kaitējumu (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2016. gada 15. novembra sprieduma lietā Nr. 2015-25-01 11. un 11.3. punktu*).

Pieteikumā citētas tiesību normas, Satversmes tiesas judikatūra, kā arī pausts Pieteikumu iesniedzēja viedoklis par Civillikuma un Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normām un to attiecināmību uz konkrēto situāciju. Pieteikumā vispārīgi norādīts, ka netaisnīgu un likumam neatbilstošu maksājumu uzlikšana personai ir pamattiesību aizskārums, kas vērstas pret personas tiesībām uz īpašumu. Tomēr pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums apstrīdētās normas neatbilstībai

Satversmes 105. pantam. Tāpat pieteikumā nav pamatota arī apstrīdētās normas neatbilstība Civillikuma 1716., 1717. un 1724.¹ pantam un Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5. un 6. pantam.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc pieteikuma (pieteikums Nr. 261/2021), kuru iesniedzis [..].

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Sanita Osipova